

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Provincies un mes. 0'25 Ptas.
Estranger un any. 6'00 "
Número corrent. 5 cents
No retornam ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6-pral.
Buzón: Kiosco de G. Lirola. Borne

Directo: ES MASCLE ROS

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMOR

Anunci a n'es «FOCH Y FUM»
(Per setmanes y amb variació)
Plana entera (prosa o vers). 100 Ptas.
Id. mitja. 60 "
Id. cuarta part. 35 "
Versos de 10 retxes. (decima) 2 "
id. 5 id. (quintilla). 1 "
Amb prosa cinc centims per paraula.

(Tirada: 3500 exemplars)

Banquete amb honor a n'es Mascle Ros

S'està projectant un monumental y archipistonut banquete amb honor a n'es Mascle Ros, que tendrà lloc es primé o segón diumenge de Setembre (dia 1 o dia 8) pues que dia 30 d'Agost sa falla sa causa d'es Procés que contra ell segueix D. Juan March y Ordinas (a) Verga.

Encara no sa sap cert si el servirà es Grand Hotel, s'Hotel Victoria o s'Hotel de ses Enramadas, axí que un dia d'aquests sa reunirà sa Comisió gestora d'es banquete y acordarà es punt, dia y hora que s'ha de celebrá, com igualment es preu que ha de costá a n'es comensals (vulgo *tragóns*) que vulgan honrà es procesat amb sa seu presencia.

Queden convidads a n'es banquete, (*pagando el correspondiente importe por supuesto*) Don Juan March (a) Verga, D. Toni Qués (a) Torró, D. Xim Pascual (abogat acusadó,) D. Bernat Gomila y Socios (procuradó nascut a sa Font de na Xónia y poseidó d'un tresor que li ha asegurat sa sonàmbula de «Can Tunis») y adams totes ses personnes que sápiguens dursé sa cuyera a sa boca, perque no estam disposts a apaxí ni doná bibérón a ningú.

Oportunament publicarem preus y puestos ahont pugan inscriurersé es comensals (vulgo menjadós o *banqueteristes*.)

Ayer y Hoy

Ayer

Era yo, el ignorado, el insignificante protestador de la clase explotadora que, llenando cuartillas y mas cuartillas pintaba el contraste de la masa burguesa con la explotada; mientras los primeros se dirigían al chalet, quinta o casa de recreo para gozar del panorama y respirar el oxígeno de la montaña en la temporada veraniega, los otros marchaban cabizbajos hacia el andamio, fábrica o taller para sudar la *gota gorda*.

Ayer éramos felices los mallorquines cuando orgullosos contemplábamos el hermoso puerto de Palma adornado con la envidiable flota que nos legaron nuestros abuelos.

Ayer saciaban el hambre de sus pequeñuelos los padres de familia con el producto del jornal que extraían sobre el Muelle al efectuar los trabajos de carga y descarga.

Ayes éramos admirados por cuantos nos visitaban y envidiados por los mismos que fijaban sus ojos en el pabellón mallorquí que ondeaba en nuestros barcos. Ayer respirábamos libre ambiente de Progreso y cuando mayores proporciones de desarrollo adquiría, llegó el huracán en forma de hombre, para derribar de un solo soplo, nuestra grande obra y sepultar bajo los escombros, nuestras aspiraciones, nuestro porvenir, el naciente Progreso, nuestro todo.... brotando en consecuencia la paralización, la incomunicación, el desastre, la vergüenza, el hambre, la mas horripilante miseria....

¿Hay derecho de protestar ante semejante proceder?

Si; lo hay, pero si no tienes padrinos no te metas a cristiano que no querrán bautizarte.

Eso fué ayer.

Hoy

Envuelto en un proceso hállose en la actualidad el que escribe las presentes líneas, el inofensivo llenador de cuartillas, el huérfano de táctica para saber nadar y guardar sa roba, el que protestó luego de haberlo hecho los otros, el que no defendía sus intereses pues que desgraciadamente su modesto estado no le permitió jamás gozar acciones en «La Isleña», el que protestó porque vió protestar, el que oyó decir que la flota era mallorquina, y como mallorquí no dudo que dicha joya le pertenecía aunque no materialmente, si moral-

mente, porque por más que de «La Isleña» fueran sus propietarios los accionistas, del orgullo, del derecho a conservarla, participábamos todos por el mero hecho de haber nacido en «La Roqueta».

Cual crimen es peor; protestar una infamia censurada por Mallorca entera, o procesar al mas débil de los delincuentes?

Hallome en el caso de exigir que se me juzgue cual mereczo, no de implorar gracia alguna a los que han de juzgarme pues que los platos de la balanza de la Justicia son de idéntico peso, y, persuadido estoy que poniendo mis razonnes en uno y las acusaciones contra mi formuladas en el otro, mia es la ventaja y si sucede lo contrario, cargue el responsable con el muerto.

Eso es lo que sucede hoy; ¿que sucederá mañana?

JORGE MARTÍ ROSELLÓ.

En Tomeu de Calviá

En Tomeu de Calviá qu'era un atlof sá y robust com un elefant, va havé de veni a Palma per aná a sa Diputació p'és regoneixement definitiu per sortí com inutil total d'es servisi militar, y quant li arribá es turno, li demanaren si tenía res qu'alegá, y contestá que si.

—Ido, pasau allá dins qu'hey ha es metjas.

Obedient com era, y moltefas ganas de sortí que tenía, entrá dins s'altre sala, y un d'es metjas cuant el vā veure li diu:

—Despuyaus.

—Pero, me dispensi, jo...

—Crees lo que vos man; despuyaus.

—Es que jo patesch d'es....

—No vos deman res; bons estariam si havíam d'escolta lo que mos volgues di tothom que vē.

En Tomeu; per pò de sa pò, y en vista de qu'es metja estave encabotat de no deixarló parlá, sa resigná y comensá a despuysarse; quant va ésta riúu com el fé sa mare, s'acostá un'altra metja, qu'el comensá a mirá, el regonesqué y después d'escolta aquell cos que tremolava, y no era de fret, y veientló tant robust, el fé botá y corre per allá dins, per veure si patia d'es co y li betegás amb forsa tal qu'el perjudicás molt es cansarsé poch.

Vist per tots es metjas y consultats tots es pareixes d'es que formaven es tribunal de re-

goneixament, es president per resoldre li de-

maná:

—¿Que feis bona digestió?

—Sí, señó.

—¿Teniu gana?

—Mes qu'un trabuch.

—Dormiu tota s'anit?

—Y part d'es dia.

—¿Que poreu fe forças?

—Com un mul.

—Idó de que vos quexau?

—L'hey diré: jo he vengut aquí perque hem regonesquen, y sensa demanarme quin'era sa meua enfermedad, m'han fet despuyá, m'han fet corre y botá, m'hen escoltat y no han afianat es meu mal; tot per no deixarmé esplicá.

—¿De que peteixes entoncs?

—Jo domés tench un uy que no hey veu.

Es fiy de mestre Pep.

Molts anys passarelles

Amb motiu d'essé avuy Santa Ana, dedich a ses lectors de «Foch y Fum», es número extraordinari y com a propina aquesta poesia.

Lluch.—Molts anys Pepa.

Pepa.—

Tarambana

—¿sercas riurerté de mi?

Lluch.—¿Que no fas festa?

Pepa.—

—Jo?

El lluch,

—Si.

Pepa.—¿Quin sant es avuy?

Lluch.

—Santa Ana.

Pepa.—Jo som Pepa, doyudot.

Lluch.—Fas festa perque ets famella.

Pepa.—Calla no sies titella.

Lluch.—Molts anys.

Pepa.

—Ves animalot.

Lluch.—Santa Ana amb totes sa presta

y no has d'essé tan incrèdula,
si de famella tens céduela
t'assegür que avuy fas festa.

—Es 26 de Juriol

no és es dia de Santa Ana?

Idó sàpigas truana

de que es famallut estól
tant si vol com si no vol,
si el molesta o no el molesta

amb forma sensilla y llesta
queda bastant demostrat
de que tot lo clivellat

per Santa Ana sol fe festa.

Pepa.—¿Que feim tal festividat

som ses dones totassoles?

Lluch.—Idó!

Pepa.—Vas equivocat,
pues segons t'has esplicat
també hen fan ses lledrioles.

CAP VERJO

Es cartuxos d'en Guiem

En Guiem de Son Bótil y na Bet de Son Porronet, festetjaven d'amagat, però un dia que madó Xarípa (mare de na Bet) los trobá p'és cañissos, molt activa com era amb sa confecció de matrimonis (ja havia casades quatre fies, dues a les bones y dues... per forsa) axí es que a n'en Guiem li enflocá lo siguiente:

—Escolta Guiem; se que festetjés d'ama-

gat amb sa meva Bet y jo no vuy res d'amagat, tot a saclaró.

—Es que lo que feim, no heu porém fé esmitj de sa Plassa...

—¡Uep bargant!

—No heu porém fé esmitj de sa Plassa per que heyá jent tant mal intencionada....

—Cap d'homo m'havia dit tant a la cara.

—Jo vos diré lo que feim, no heyá mal mado Xaripa. Cada vespre, desde que he pensat casarmé, mumare hem dona un cartuxo d'un duro amb pesses de quatre d'un negoci de llet que du, agaf es cartuxo y a devora es cañissos l'hey pos dins ses mans y una tenua y una meua, ella fa es repart quedantmós amb deu reals perhom.

—¿Cada vespre el buida ella?

—Y creismé que heu fa bé, ¿trobau que es posible ferho esmitj de sa Plassa?

—¡No Guiem! ¡Heyá molts de lladres! Estich contenta d'es recó y de veure que vos ho reparti com a bons jermans, però d'aquí el devant, vina cada vespre a buida es cartuxo a canostra que si ella no hey es....

—Si ella no hey es que?

—Si no hey es, no tengas po

que si es cartuxo no es fals y m'has de da deu reals.....

—¿Que?

—Ja el te buidaré jo.

Llosia.

mateix poreu oferí lo vostro, que lo d'es valinat, (no ma referesch a n'en Verga perque cada cual te es valinats que viuen prop de caseua) poreu oferí lo d'ets altres si creis amb allò de que «la propiedad es un robo» y si en arribá s' hora d'accepta sa casa de D. Fulano, es chalet de D. Menguano o sa posesió de l'amo'n Perengano per voltros oferida no la mos sedeixen, arrufarém ses espates per di: —Era una prova que vos feyem; de provaró no costa res. Y si mos resulta lo contrari, direm orgullosos: —Cuant n'otros l'ofereirem, era perque sabiem cert que vosté l'havia de cedi. Sempre quedarém be; no tengueu po, si mos deixen xerrá no mos podrán penjá, a fé oferiments y a guanà exemplars d'es «Tenorio Mallorquí o hazañas d'en Vergueta y es Masclle Ros, (vuy di) y en Maga Cantóns.»

Quedau tots convidads per dia 50 d'Agost a les deu y mitja d'es demati.

La setmana qui vé hen tornarém parlá si Deu heu vol y en Verga.

ES MASCLLE ROS.

D'Inca

Es «Barbó» te sa paraula

Ben volguts lectos; aquesta setmana nosotros administradós deixaren de reunirse y per tal motiu los espectadós de sempre, burlads quedarem y jo pobre de mi en sas cuartillas en blanch y sa punta d'es laplz afilada. Otro dia será.

Avuy 21, en so tren d'es capvespra, hem rebut sa cordial visita des quatre novillos que los afamads y valientes novillés Francisco Tamarit y Ant. Berenguer sa cuidarán de despatxá diumenge dia 28 ante-víspera de nostros patróns Abdón y Sénen. Los BANYUTS de referensi, son de bona presentació.

Apenas correguda sa veu de tanta alabansa, nostros corralats atestads de curiosos sa veran tod es resto d'es dia y de boca en boca corria es ritual BONS BOUS.

Si s'apariensi no mos engana, mos divertirém y la setmana qui vé anirá reseña con todos sus pelos de los diestros y novillos de D. Agustín Flores de Peñascosa cruce Sta. Coloma de Ibarra.

¡HEU TROBAU GROS?

Pues si seños, tal com sona; nostros novelos Empresaris com a debut, no reparau en gastos y sacrificis essent el seu primordial fi, fé parroqui que ja es molt desitjá.

—¿Que mos y amollám? Amollamosi que aquesta vegada per pochs dobbés ferm, riurem, mos divertirém y coses bones veurém.

BARBÓ.

Altra vegada «Es Barbó»

—¿Que pasa per Sa Pobla? —¿Sabria la gran prensa si dies pasads los Carabineros descubren gran deposit d'arrós en cáscara y'nada menos 30 o 40 toneladas que uns diuen si tal deposit es o no clandestino?

—Es aquesta sa manera de prosedi perque sa classe nesesitada menji arrós barato?

—¡Seño Governadó! Se precisa una mano dura y que cumpla cada qual como es debido.

—No podria resultá esser tal deposit clandestí?

—Es de esperar que el Sr. Comisario General de abastecimientos mos tregui de dubtes y que nostras Autoridades no se duerman en las pajás.

LLORENS BELTRÁN, Barbó Inquiero.

Molinada negre d'Artá

Mos trobám en vísperas de sa festa d'es poble y alguns comentaris sa fan referent a lo que mos presentarán sa Comisió de festejos que sa nombrará per tal efecta.

Un d'es mes decorós y humanitari seriú pagá es trebalis que sa devén de l'any passat y axi es que mos dirijim a s'actual Alcalde Mestre Andreu que formava part de sa Comisió perque fassi lo que d'ell requereix per solventá aquest déu tan just que sa fe a sa festa.

També cridárem s'atenció a n'el seño Rectó com a participe y com a directó d'es bons fins y com a pare d'es desamparats; a mes li deim que sense escrupol pot lletji es setmanari que es es defensó d'es débil y seguríssims estam de que mos trobará amb plena realidad y que volem un acta de justisi.

Mos referim a n'es xelog Seños directos d'es poble, y no es que vulguem fe comentaris d'ell, tantsols sa demana que sa págua es perjudisis que ocasioná sa Comisió y aquell Alcalde a n'es foguista ahont forzosament y brutalment el feren presenta a s'escarnio d'es poble, axó vos ha de pesá a sa consensi y heu de pagá lo que fereu cremá o tuda (que el easo es igual) o de lo contrari, mos vorém obligats a reseñá punt per punt tot lo que feren perque es poble pugui jutjá es vostros prosediments.

Vaje idó; no vulguem que traguem breguetas y feis lo que vos toca es fe y mutis, mortis, Aleuya, Bugadera.

¡Pobre Perdiu!

¡Pobre Perdiu!

5a Perdiu de sa Sociedad

d'es Llicors d'Algaida es morta

PLORAU ALGAIDINS Y ALGAIDINES!

Ubert es testament d'es desventurat animalet, resulten essé hereus es vuit lloros siguientes:

En Maua, en Tato, en Ramones, en Gracia Aprieto, en Birbau, en Baler, en Barbón y en Ferrer.

Tots sa barayen per agafá bona tayada y es poble los aconseya que tant perhom no heyá res cá, però es lloros Ferrer diu que heyá mes dret que els altres, perque li duya llegosta s'estiu y altres s'afeffen perque li compraren útils per poré fe niú.

¡Pobre Perdiu! ¡Si no hagueses morta hauries viscuda! PLORAU ALGAIDINS! PLORAU ALGAIDINES!

Cuentos Inquieros

A n'aquest el ma contá es CONCO ANDREU un dia de mal de caçal rabiós.

Axo era y no era, un decapvespa d'hivern, quant arribá es tren, el cual era portadó de variós còvos de JERRET; surt es PREGONE: —Ta-tari-Ta-tari! —JERRET a vint y cuatro! La Señora X. X. mullé del Seño Z. (1) costella inseparable, li proposá sa compra de mitj kilo y ja teniu a sa criada platét a la mà; vengué luego sa llimpiesa propri del cas: —Darás ses gañas (li diu sa Señora) a n'es moix, treus es caps qui bevan masa óli y en dos grellets farérm cuatra sopas escaldadas y llevó fritx es peix; fel cruét que a n'es POTECAPI axi li agrada mes y es Seños joves no en son molt afectads axi es que estich seguríssima rossegará JERRET dos dies.

Sa fan les deu y a sopá s'ha dit; ¿que m'hen direu? los meus tres Seños, Señora y Criada s'atiparen de JERRET, feran net y ronda d'assos, en gran asombro de sa Señora, pero llevó tocaren ses consecuencias; tota sa santa nit, trescola qui ta trescola es dos mes glotóns tenyeren un cólich MISERERE d'es qui per fortuna en sortiran barato sensa mes consecuencias, que de llevó ensa a n'es Seño jove li entráren LOS AMORES, ha perdut es fret y vol festetjá; y segons es discurset de sa MAMA d'es dia siguiente... que copiad a la letra y senza comentaris deya:

—¡ES CLA!... si no poria essé de menos, voltros menjau, y vos atipau de JERRET y qui ha vist may menjarmosné mitj kilo!

Es resto a sa considerasió d'es públich, haquenhi parés encontrads de si sa tractava de mitj kilo o milja tersa.

BARBÓ.

(1) (Aquest Sr. Z. no és es d'es submarino.)

ANUNCIS a n'es

Es setmanari mallorquí de mes circulació.

Tirada 3.500 ejemplares.

Tarifa de preus a sa cabecera d'es setmanari.

Aficiuauoshi, anunciau y progresaréu amb sos vostros negocis.

Per informes a sa Direcció d'es FOCH y FUM, Arabí 6 pral. (*Costa de sa Pols.*)

Tothom s'hen llepa es dits

- Un gasto fenomenal duch d'ensà que estich per Palma.
- Homo de Deu! Prenhó amb [calma].
- Es que gast un dineral y menj just un animal.
- Idó si jo fos de tu menjá bó, net y segú per poe capital voldría.
- Digués, y ahont el trobaria?
- A sa «Fonda del Perú».

Plassa de Sant Antoni N.º 8

En «Gay» es pintó que pinta amb pintura, fa feina segura de gran duració y per res s'apura.

Qui coixetja es porque vol

- Ja has anat a c'as Callista que camínes tant lliquier!
- Ell pereixes un torero!
- Camines com un artista!
- Ferás mes d'una conquista euant ta veinen ses famelles que no vas eoix!
- Sols per elles vuy aná amb comodidad per axó compr es calsat de «Can Rafel Estarellas.»

San Nicolás esq. Pelayres

Pajesos y ciutadans! Es «La Cartuja» sa casa dins Palma, que fa mes vasa pues diuen es parroquiáns que a preus insignificants troben tot cuant han masté, jénero nou, los na vé d'es Continent cada dia y qui vol fé economía comprant allá la pot fé

Suscripció

per sufragà ets indispensables gastos que ha ocasionats es procés «Verga-Mascle Ros.»

Uns cuants señors entusiastas d'es FOCH y FUM, amichs d'es Mascle Ros y vice-versa d'en Verga, mos han obligats a obri sa present suscripció que setmanalment publicaréu gustosos, els cuales l'han encabesada amb sa siguiente forma:

D. Toni Durán.	2'50 Ptas.
D. Jaume Ordinas.	2'50 ..
D. Mateu Ripoll.	7'50 ..
D. Jaume Mas (de Lluchmajó).	5'00 ..
D. Toni Forteza.	0'50 ..
Total.	15'80

ESTELLICONS

D'Esporas

Estam tan cansats de sentí parlá de toros que a la fi mos han fet esclatá. De sa primera sols porem di que dona capeos a tot lo que troba pero de sa segona ja es un poch mes gros, ell hem arribat a sobre que quant sen va a jeure agafa es llensol d'es llit, s'en vá a devant es mirai y allá pot veure si heu fa bé. Encare no saben ahont feran sa plassa pero en sebreu ja heu publicaréu y així podrà venir tothom que vulgue.

Un torero d'hivern.

De Sant Antoni de Ivissa

Que dirieu toda vosaltres lectors de FOCH y FUM y damés encare que no heu sigueti si tengueseu un Ajuntament compost d'uns personatges que solament se reuneixan per treura el seu ventre de mal any?

Si vos tenguessen sa població abandonada de tal manera que sa porqueria tapás ses pedras y es carrés en tan mal estad que fosan transitables solament per monos?

Idó heu de sobre que tod quant vos he dit passa a n'es poble de San Antoni. Tenen un Ajuntament que per s'aspecta que presenta sa població, pareix protegit d'es focos d'infecció; es fondos municipals, diuen que están agotats, (y axó que no sa fá cap millora); es concejals que duprt si tods de un en un saben lietjar y escriure; pero si vos puch assegurar que per menjar arroz como cosa imprevista, son lo que no s'ha vist mai, uns fenomios, que quizá diria algún miembro del concejo. Y jo dich, que aqueixa esplotació y abandono hagues passat an el sige I antes de Jesucrist poria anar; pero en el sige XX, ni en rodas; per lo tant suplicam a la autoridad competent fassi algun viatjet per aquí y sa convenserá de lo que real, positiu, antihigienic, etc. etc., pasa per aquest poble.

De s'Arraval

Cambra y cuina fan es sabatés d'es carré 16 ja que surten tots es dies a feina a defora y allá s'arma un Conservatori de cant y una bugaderia de chistes.

Alerta a sa lluna piena
vahinades de p'es Jonquet
y que algun sabateret
no vos afiqui s'eina.

De Moscari

Bon afecta va fe's article anterior publicat referent a n'en Sanayeta y sa casa de l'amo'n Pera.

Ja no val tant sa casa ni el Sen Pera com s'anutz de sa tía y ses monjes.

En Sanayeta s'altre dia ja aconseyava a n'en Sen Pera, que li convenia vendrerli sa casa y aná a viure a Inca, diguent si sa casa nova no val mes que sa friolera de 800 duros. ¿Que ta pareix Toni? y venga romansas y proposicions y 1500 per aquí 1600 per allá y si a Inca ses famelles a fabrica y es mascles a fe feina, uns bugats tant grosos que no heyá bugadera capás d'acabirlos.

Ja hen val amb en Sanayeta o sanaya farinera, lo que vuigues.

De Binisalem

Sa fa a sobre a tois es joves y veis que van d'anits, que no passin p'es Camp de Foot-Ball de les dotse a n'amunt perque hey surten fantasmares d'un corral que heyá per allá y heu fatj públich per evitá sustos com es que jo m'hen vatj du s'altre dia.

Un homo vey.

Es Sultán de Puigpuñent

La setmana passada no el verem p'es poble, y no cregueu que fos perque es das vergoña, sinó perque va aná a veure dues odaliscas que te a Campos (una fadrína y una viuda) que están dins un mateix Harem.

Sa diu que allá sa passá tota sa setmana, noltros heu creim perque es capás a n'axó y altre tant ja que es especialista amb so sembrá discordies, epecialidad que li valdrá perque el desterrém de Puigpuñent a ell y unes cuantes nesples pudrides que l'adoren.

Vestén a les bones que no t'anoraré!

Si tu t'hen vás, Puigpuñent quedará com una basa d'oli.

Una de dues: O fe bonda, o vestén con la música a a otra parte que sinó et sebrá mes greu.

Pera'n Toni Guitarró vahinat de na Tec.

Festa a s'Arraval

Disapte heu hagué lluhida revetla amb ball de plassa, (ja no es de sala) a n'en el cual asistirem invitats per s'entusiasta amo d'establiment Gabriel Balaguer, arribat a n'es moment que repartia amb un pitxé, anisa a ses avansades (vulgo sobreposats que guardaven sa barrera perque no saltasen es malpagados.)

Es ball va essé molt animat y amb molta d'orde.

També sa Sociedad «Iberia» va engalaná es seus portals, fé aixecá un cadafal ahont es músichs de buf inflaren ets instruments y a cujos acordes ballaren

tots es socios que no tengueren uis de poll o pruaga a n'es peus.

L'hondemá diumenje, una festa d'aquelles que fan nom; (en que no sien batides) música a volé, jentada immensa, primos botetjant p'es Born de la Pruna y fent una idem, y amb total un dia memorable p'es suntuós vecindari catalinero separat de Palma por el río Manzanares que amb mallorqui li diuen Sa Riera.

De Buje

Tenim a n'aquest poble cinc o sis jovens que cada dia van y venen de Sa Pobla.

Aquestes joves ja fa moltissim de temps que s'han fetas dignes d'una foquifumada p'es molt orgullo que volen d'u; nada menos que s'altre dia n'hi hagué dues d'aquestas que despues de havé deixada sa feina a Sa Pobla (com que hey van a... così cada dia), sa dirigen a Buje, y pochs moments de havé sortides de Sa Pobla les passaren devant dos fadrins picapedrés que s'hen anaven a Buje mateix. Despues d'haverles saludades amorosament (com que son molt prinsiuless) mos contestaren de sa siguiente manera: —Anauornes de devant, poques vergones.

Sols per creurerles partirem de seguida, y despues d'un rato mos jirám a darrera y les veim aturades amb dos pollos.

Despues d'alguns dies mes, mos alterarem per cosa certa qu'una d'aquestes a les deu d'es vespre encara no havia arribada a caseua y certas personas la venen sorti d'es camí.

La setmana qui vé hen parlaréu.

Es dos pica pedrés.

Película Pontdinqüera

Afecta purgant li causá a n'en Lluch sa peliculetjada de la setmana passada y mes cremat que un dobbé de mistos, va enseñá una carta ahont jo hey tenia sa meua firma estampada y va dí: —Veure un senó y per ventura el durá a la barra.... /Mian! (Per ell y p'es senó.)

¿Que negarás gran bámbol que lo que jo et deya amb so FOCH y FUM es sa pura veritat? ¿Qui no sap que sa carta que ta vatj envia ta notificava que si no ma pagaves lo que ma deus ja fa tres anys que heu publicaria demunt la verdaà (1)? ¿O et creus que a tots es que diuen ses veritats demunt es FOCH y FUM, los procesen per desterrallós a cent kilòmetres lluny de Palma? Ell han de tení capital, han d'essé caparruts y han d'està acostumrats a fé martingalas per procesá amb aquesta forma. Y sobretot; si ma condemnen, m'hen aniré amb so Mascle Ros, y desde allá hont sia, embrutaré mes papé jo que tu y es senó no hen fabricaréu.

Si no pots menjá pollastre, menjá trempóns y paga allá hont deus. La setmana qui vé sobreu com sa va carregá es mort el pobre Pep Quetglas.

De Génova

S'altra diasa varen essé convidades y ben servides unes cuantes famelles.

Una d'elles festetja un bargantell de Son Serra que du mes fam y mes mala pata que un soldat de Tarragona.

Com a forné que es ell de pasteles n'hi hagué abastament per tots y ademés també heu va havé un jove coneget d'elles que pasava que d'una hora lluny sentí s'oló.

Mala pata, tu sabrás aquell desberat que feres dins un galiné tancat. Varen essé convidats d'es chucladós que tragueres.

Jamé de Binisalem

S'altra vespre vatj passá un bon rato entretingut a Ses Heres asegut y quant p'es tren vatj aná, endormisat vatj quedá de tantes mandurriades, que pegava aquell jovent, bots, salts, crits y camellades ique se jo que estaven fent!

Fosca s'electricidad un altre ball comensá tal escandal sa va armá que hem despert tot etsaltat.

Talment com si fos sereno cap baix com que seré llosques, li vatj envalá a les fosques per explorá aquell terreno.

¿Sercaven rates piñades ses famelles que jiscaven? ¿Idó que pestes cercaven jiscant ses escalivades?

Devien seré un sisás d'algún jove bargantell per si s'esclatava es nás taparsé un aronell.

Un tranquil.

De Son Anglada

En Toni es Sabaté, en Guiem Bonet, en Tomeu Feliu y en Toni Forasté, componien sa comisió d'es ball que sa fé diumenje a devant «Can Fogarada.»

Sa cuestió era doná un poch de vida a s'agonizant establiment que dat a s'avaricia y más modos d'es Majoral de sa taverna de «Can Fogarada» está a punt de fé es darré baday.

Abans d'es ball, es Majoral ja va aná a seré es jé amb en Lareño sense ferradures.

Despues d'es ball, entra sa Comisió y sopá de formatje y olives, resultant es conta mes gros que un

(1) Gracies per sa part que mes toca.

banquete a n'es Grand Hotel, pero en Tomeu Feliu per veure si es Majoral feria d'home, fe treure set puros, creguent tothom que es Majoral de sa tayerna de «Can Fogarada», no los voldria cobrá. ¿Y que m'hen direu? Per pò de sa pò, agafá es Majoral un llum que tenia d'en Feliu, y li digué que si no pagava es puros, es llum sa quedava amb peñora.

¡Ah golafre!

Vares fé pagá es carburo
a n'es que et feren favó.

Ni tant sols dares un puro
a n'es de sa Comisió!

Un curiós retay

Lletjíam a un recién setmanari catalán: «Mossen Alcover, amb els de les Normes ha anat a mormes.»

Ja el veis a s'hompare de «La Aurora» si ha tornat valent. Es per Barcelona a repartir mormes.

En veulerlo ja vos aficxareu a veure si li han adressat es coll y sabréu si domés ha pegat o si també ha rebut.

De sa Guixeria

Erem nou y en Palou feya deu. Deyorarem un arrós que no havia estat menjat mai, ensaborirem es peix que agafaren ets escadós de palangres y mos engolirem un pollastre abuelo mes tirós que es suro y mes faixuch que es plom.

Café y puro. Amb so rom n'hi hagué que hasta sa dàren fregas per allá... hont volgueren.

A n'es final una calabruixada d'aigo de regadora mos fe deixá sa taula a peu y sense paraigo.

Bulles com aquesta no s'hen fan cada dia, pero s'hen haurien de fe cada hora y no pensariem amb penes.

D'es Secá de la Real

Mes animat que un ofici gras, resultá es ball que ferem, diumenje passat a devant «Cas Perillós», però com que may sa poren fé ses coses a gusto del consumidor, voliem organisá ball de sala y es nostre Alcalde s'hi oposá. (Ignoram si va essé per indicació coronada o si sa figurá que es tractava d'una recepció d'escaufa panxes.)

Cuant ja sa jent partía, per alegrarlé, es músichs romperen amb un pas doble y ja tornám veure s'Alcalde garrot amb ma priyat ets acordes musicals torrius.

Está ben vist y provat, que es Secá estant tant apropi de Palma, es mes apajesat que es llogarets de muntanya.

¡Ni hasta un pas doble poren tocá (perque conste que ningú prová de ballá afarrat)!

No quedará mes remey que en havé de fé cap pasa-calle, tocá es boleros (per da gust a s'Alcalde) o tocá una marcha fúnebre porque l'enseboresquen es morts, o tocá un Te Deum per deixá satisfets es dueños de sa situació o sien es curts de vista y llargs de mans.

La Comisión.

NOTA: Aviat farém ball de sala, amb permís d'es Governado.

«No hay plazo que no se cumpla, ni deuda que no se pague.»

Serenatas

Divenres sa lluhí sa banda «Victoria» serenantsé y fent serenatas a ses Margalides.

També en Pep Bernat tragué es seus principiants a fe es roy y fe planta.

Amb tot y axó, ets instruments de corda sa lluhíren y es qui los menetjaven sa distinjiren.

Homos formals y bons pagatós

Hen necessitam per desempeñá es puesto de co-responsal, a n'es següents pobles: Porreras, Sineu, Fornalutx, Andratx, Cauvià, Escorca, Muro, Petra, Pollensa, San Juan, Valldemosa, Sant Marsal, Génova y Villafranca.

Per informes, que escriguén a n'es Directò de Foch y Fum, Arabi 6, pral. — Palma.

Brases de Lloseta

Lectors: una de calenta que treu fum.

Es distinguidísim, dignísim, especialísim y queridísim Señor Mestre, (treivós es capell cant sentigüeu sa paraula MESTRE) es un Non-Plus-Ultra per ensená y si no heu creïs, escoltau y oireu. Es nou mètodo seu d'enseñansa és es siguiente: Està el severísim Señor Mestre, (descubriuviós) puntero amb má, uyères calades y fent cara de renego, cuant ordena a un o altre atlot que surti a lletjí. A n'es tímid ninet que ja coneix los prontoys, los tardes d'el seño Mestre, (fóra capell) ti agafa tal tremolí com si fos un reo que puja a n'es patibulo per essé etzecutat y sia perque hen sap poc o perque tremola, no es estrany que s'equivoqui y en equivocarsé, cau es puntero demunt sa closca d'es deixable, a la cual fa boñ y forat. Per mes boñ y forats que fáse, crec que no és es sistema de fé entrà ses lletres dins una tenre inteligencia atemorisada, perque molta diferencia heva ya d'una bisti caparruda a un infant ignorant ja que a s'anima si no obeyeix ses riendas, res d'estrany te que el castigui amb so láti-

go, (també es una injusticia) però a un atlot que no li entre ses llisons, deuen haverlo de prová amb explicacions y ja may a cops de puntero.

Per aquest nou sistema d'enseñanza, crec que el Señor Mestre, (capellada fins enterra,) no arribará may a escalá es grau de Ministro d'Instrucción Pública y si no heu creu, s'engana.

(Continuará.)

De sa huelga de Can Ribas

En Juan de ses Pilotes, (apodo que li ha valguda sa seu especialidad en so té pilotilles de convite vulgo ponírsé es nás) discutía acaloradamente amb n'Andreu referent a sa situació d'es personal de Can Ribas; n'Andreu defensant ets esplotats y en Pilotilles abogant p'ets esplotados.

N'Andreu sostenia a n'es Majordom pilotillaire, que ell no poria jutjá es personal, tota vegada que cuant no dorm béca, y cuant no béca ronca.

N'Andreu tengué necesidad de deixarlo quedant a n'es magatzém un jovensá, amb el qual es pilotillero empatá la xarrada, criticant n'Andreu, y diguent a n'es jovenet que el defensava, que si axí heu feya era per que no el coneixia.

Fins que a la bona de Deus es jovenet li digué:

— Mirau si el coneixeré que per cert es germá meu.

Es Majordom Pilotes, de viu que es perd de vista. Vaya una plancha amigo!

De Lluchmajó

Ja pensam que a Lluchmajó, no mos diuen cap mentida, que n'hi ha una partida, un bò y s'altre milló, un precios escuadró, retratat cosa polida; que dins Lluchmajó heyá en Rata y en Capellot, es coix Ponset bon chicot, tres qui son d'apreciá, y sa mereix exalta la Bendita Trinidad, qui te Lluchmajó honrad, es digne de respecta; es tres buidados de copas y per ferlos declará per jornal los varen dà un duro y llevó sopas, es tres varen declará a devant s'Authoridad, que s'havia publicat es gran fet de D. Pizá de mal nom es Passarell, y per darli glori a ell sa varen descompasá.

Lo que trobam per escrit, lletjind el peu de la lletra, es per teni advertit que prengue sal de Madrid, qui te ventrey de Jeneta.

III Seño Alcalde!!!

Aquest estiu, tots morirém d'enjines si no procura fe regá es carrés abans de passa la verduga escoba S. M. El Basurero, pues com que sa majoria de morados palmesans dormim amb ses persianes ubertes, mos despertá amb ses vies respiratories plenes de pols si estan secas, y plenes de fach si estan homides.

Te compostura axó D. Pedro? Amb lo que costá sa pare de Son Pareto, hey havia per comprá un carro per regá sa Ciudad y alliberarnos d'es microbios polvorosos.

Esporiarinetjant

El Señor Cristófol es un menescal de bistis de ambos sexos el cual recepta multa tintura de yodo a boca de jarro, cosa que mos fa sospitá si ell será representant de pintura de oro (segons diu l'amo de s'Hotel Montañés ahont ell s'hospeda.)

L'amo está fet un dimoni perque el seño Cristófol sembla un agente transportant la jent a cais Potecari a fe tresillo, però es dia de Sant Pera, Deu el castigá ja que esperava visitas y estraná un traje nou, pero visitant una vaca clienta seu, sa despará s'ensenadó y es pegá foch a s'americana.

En Llorens Curt, competintse de sa de-gracia, li diu tot serio:

— Cúrese V. este agujero puesto que lo cura todo la gran tintura de yodo que receta al pueblo entero.

Bones y frescas

Na Margalida que havia pasat ses seves juvintuds per criada a Palma, vengue s' hora designada per pasá a s'estat matrimonial y en Toni tenia sa calderas que li bullia a tota màquina quant per veus públicas va sobre que na Margalida feya y havia fet calsa calada y escapa veus molts de punts.

Un dia va volé sobre sa veritat y digué a na Margalida que li fes una santa confesió de tot lo que li diugués.

— Ta jur que to diré Toniet.

— Idó axó d'es punts escapats que diven....

— Ah Toniet! Ta jur que en ningú n'he escapat cap may perque sempre he servit a un seño devor y amb aquest los aplegava... axí es que ara los aplagáre amb tu Toniet.

Atencions

Atentament invitats per D. Pau Cabot y Hernández Vice-President de La Cruz Roja de s'Arrabal de Santa Catalina, assistirem diumenje dia 21 a sa bendicció de sa bandera regalada per D. Pedro García, la qual tengué lloch a s'església de Sant Matji apadri-

nantle es jove D. Lluís Palmer y la señoreta María Palmer.

Desitjam a s'Institució Benéfica de Santa Catalina tota classe de prosperidades, elogiá es regalo de Don Pedro García y agrahim s'atenció que D. Pau Cabot amb noltros ha tenguda.

Convidats amb atent B. L. M. p'és President de sa Sociedad «La Obrera Mútua» (Soledad,) assistirem diumenje passat a sa velada que donaren per commemorá el 11.º aniversari de sa fundació de dita Sociedad.

Foren molt aplaudits tots es números que compoenen es programa sobrasortint d'entre tots ell el seño Calatayud, sa Banda de Guitarras del Sr. Vicens y s'indiscutible primer actor D. Felio Llompart qui sa té aplaudi per sa maestría y coneixements escenichs que te.

Per final, un ballet d'aquells que asasian a n'es mes devots d'el Sant Buró y Santa Baldufa, sants patróns d'es balladós.

Desitjam tota classe de progrés a s'antiga Sociedad «La Mútua Obrera» y agrahim a n'es seu President que haje pensat amb noltros.

Telegramas

Café Gasparó robó misterios de set jines de pescá detectives segueixen pista comprá bicicleta per seguir lladre.

La setmana que vé datos.

Agencia Escorbais,

Calle San Majin joven delante muchachas quiere bajar pantalones vista real.

Semana próxima datos.

Kaiser Pierrot.

Ja s'ha publicat «Oh el amor» diálogo amb castellá d'es Mascle Ros a 10 centims.

Cosas y cosetas

¿Perque un mechero fa mal papé dins un Salón?

— Perque va en camiseta.

Si un homo va p'és carré y cau y no es fa mal, que fa despues?

— S'aixeca y es posa a riura.

¿Perque es que cuant neix un infant totes ses vahades diuen que es una escopinada de s'hompare?....

— ...

(Sa solució l'any que vé tal dia com vny.)

Couplets de SOCH Y FUM

A ses costas mos veurem

Música de «Serafina la Rubiales»

Es procuradó d'en Verga ma vol treura de Mallorca! Terra porca! Terra porca! Un bon desterro m'esverga y diu que ses mans sa torca! Terra porca sa que hey gruñen porchs!

Mil pessetes de multa hem demàna. Son moltetes.

¡Que n'hi ha de llana!

Y ses costas!

D'hont les pagarém? Si jo he de pagá ses costas a ses costes mos veurem.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana que ve: «AY D. BERNAT!» Música de «La Cañamona.» (Couplets de «Toribio saca la lengua.»)

Ja s'ha publicat «Mestre Tià Trobiguera» xistós y nou monòlech d'«Es Mascle Ros.»

Tipo-Lit. Vda. G. Ordinas-S. Miguel, 114 y 120